

Parlen els nens i nenes

El benestar subjectiu de la infància a Barcelona

→ Zoom ÀMBIT ESCOLAR

19 novembre 2018

#ParlenNensiNenes | #BenestarInfancia | #AgendaInfants

institut
infància i
adolescència

“Parlen els nens i nenes de Barcelona” és un programa municipal de coneixement sobre el benestar dels infants a la ciutat des del seu punt de vista i amb el seu protagonisme

→ **DADES:**

1/ Enquesta EBSIB 2017:

3.971 enquestats/des (15% nens i nenes de 10 a 12 anys 5è-6è primària. 52 escoles /10 districtes de BCN)

2/ Tallers participatius 2017-2018:

2.000 infants en 87 tallers retorn + discussió de resultats.
5.000 propostes per la millora del benestar

3/Agenda dels infants 2018:

11 demandes i 115 propostes de millora

→ **Les 8 grans troballes sobre el benestar subjectiu dels nens i nenes de Barcelona en l'àmbit escolar**

1 La satisfacció dels infants de BCN en l'ÀMBIT ESCOLAR té un marge de millora molt important:

☞ **4 de cada 10** infants no estan prou satisfets amb la seva vida d'estudiant (**42%**) i és el 4t dels aspectes de la vida dels infants menys ben valorat

☞ **3 de cada 10** infants no estan prou satisfets amb els aprenentatges escolars (**26%**)

L'escola és molt més que un espai d'aprenentatge, és un espai de vida cabdal per als infants

2

Aquest marge de millora és més gran pels infants de barris de renda baixa o amb dificultats d'aprenentatge

Relació entre la satisfacció vida d'estudiant i aprenentatges escolars en funció de la percepció de dificultats aprenentatge i la renda del barri de residència.

		SATISFACCIÓ VIDA D'ESTUDIANT			SATISFACCIÓ APRENENTATGES ESCOLARS		
		Poc/Gens	Bastant	Molt	Poc/Gens	Bastant	Molt
DIFIC. APRENTATGE	SI	23,5%	7,9%	4,6%	17,2%	10,9%	6%
	NO	76,5%	92,1%	95,4%	82,8%	89,1%	94%
RENDA BAIXA	SI	57,7%	44,9%	45,7%	59%	45,5%	46,3%
	NO	42,3%	55,1%	54,3%	41%	54,5%	53,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EBSIB-2017. Ajuntament de Barcelona

Calen més mesures dirigides a millorar la igualtat d'oportunitats de tots els infants a fi de garantir una experiència escolar satisfactòria

→ Què explica que els infants se sentin més o menys satisfets amb la seva vida d'estudiant i els seus aprenentages escolars?

3

Les relacions interpersonals són un pilar fonamental per entendre benestar dels infants a l'escola

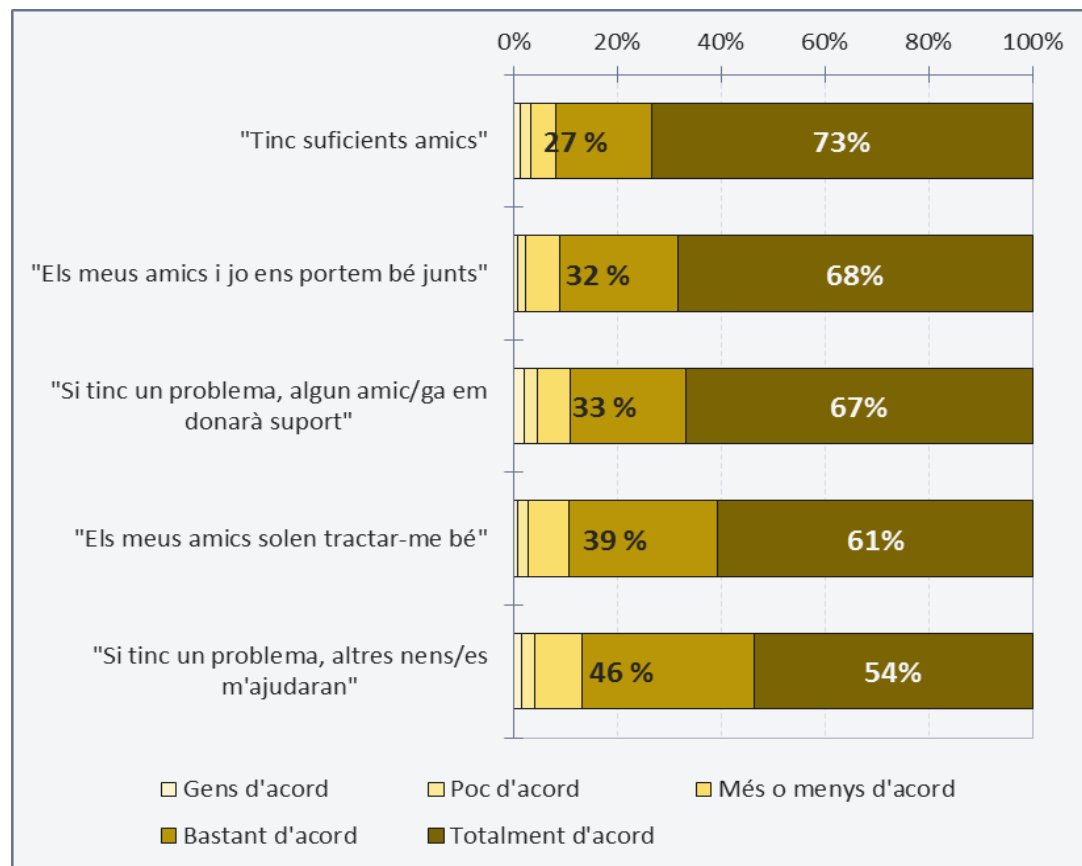
AMISTATS

☞ Si bé la majoria dels infants creu que té suficients amics i amigues (**73%**) i que hi té una bona relació (**68%**)

☞ **3 de cada 10** infants no estan totalment d'acord amb que rebran el suport dels seus amics i amigues si tenen un problema

COMPANYS DE CLASSE

☞ **5 de cada 10** creuen que no rebrien suport dels altres nens i nenes de la seva classe si tinguessin un problema

Tenir relacions interpersonals satisfactòries no només és important pel benestar, sinó que també són una condició fonamental per aprendre

4

L'acompanyament del professorat, també es mostra com un factor clau

PROFESSORAT

➡ Un **37%** no estan segurs que rebran l'ajuda dels seus mestres si tenen algun problema a l'escola

“Els mestres també podrien preguntar, per exemple l'última hora poden preguntar que com estem, què pensem i si poden ajudar en alguna cosa”

(Adrià, 11 anys, Hostafrancs, Sants-Montjuïc)

➡ Només la meitat dels infants (**56%**) consideren que els seus mestres es preocupen i els escolten prou

“M'agradaria que els *profes* ens preguntessin més sobre les coses que ens preocupen i fer-hi alguna cosa com ajudar-nos i fer el possible perquè ens deixin de preocupar”

(Maria, 11 anys, Sarrià, Sarrià-Sant Gervasi)

Els infants reclamen acompanyament en sentit ampli: més enllà de qüestions estrictament acadèmiques, demanen suport en aspectes relacionals i emocionals

5

La satisfacció amb les relacions interpersonals no es troba al marge del perfil social i educatiu dels infants

		SATISFACCIÓ AMICS/GUES			SATISFACCIÓ NENS/ES AULA		
		Poc/Gens	Bastant	Molt	Poc/Gens	Bastant	Molt
ORIGEN ESTRAN.	SI	48,5%	38,3%	29,4%	40,2%	32,9%	30,7%
	NO	51,5%	61,7%	70,6%	59,9%	67,1%	69,4%
DIFIC. PERSON	SI	37%	22,4%	20,7%	29,5%	20,9%	21,2%
	NO	63%	77,6%	79,4%	70,6%	79,1%	78,8%
RENDA BAIXA	SI	61,5%	49,2%	45,1%	57,8%	47,2%	45%
	NO	38,5%	50,8%	54,9%	42,2%	52,8%	55%
SEXE	NENA	53,4%	52,9%	48%	48,4%	50,2%	49%
	NEN	46,6%	47,1%	52%	51,6%	49,8%	51%

Les mesures dirigides a garantir una experiència escolar satisfactòria per a tots els infants en igualtats d'oportunitats, no només s'han de plantejar pel seu impacte en les condicions de vida material (beques menjador, beques material escolar,...) sinó també per l'impacte que tindran en el benestar relacional dels infants.

6

Sentir-se segur a l'escola és un altre dels elements claus per explicar la satisfacció dels nens i nenes en l'àmbit escolar

- El **24%** dels infants no se senten prou segurs a l'escola. Sentir-se segurs és una de les experiències cabdals per sentir-se satisfet amb la vida en global
- Els infants reconeixen que hi ha relacions conflictives entre companys (el **70%** diuen que a la seva escola hi ha baralles almenys 1 dia a la setmana, i el **43%** que els han deixat de banda almenys una vegada en l'últim mes. El **64,2%** dels infants asseguren que algun cop els han insultat i un **48,4%** que són ells/es els que han insultat.
- La presència de relacions conflictives i, en ocasions, d'assetjament escolar, té un fort impacte negatiu per aquells infants que en són víctimes.

3. Sentir-nos més segurs i segures, i rebre més suports quan tenim problemes

7. Lluitar decididament contra el bullying i prevenir-lo

“A mi antes me hacían bullying porque yo era muy flaca, y a mí no me hacía gracia” (Judith, Ciutat Vella)

Els infants es mostren molt preocupats per l'assetjament escolar i reclamen el suport dels adults (especialment dels mestres) per encarar-lo de forma decidida.

La satisfacció amb els aprenentatges escolars està molt lligada a les metodologies d'aprenentatge i a les possibilitats de decidir en el seu entorn escolar

➡ El **26%** dels infants no estan prou satisfets amb les coses que aprenen a l'escola i asseguren sentir-se més satisfets amb el seu procés escolar quan treballen més amb ordinadors i menys amb llibres, quan realitzen més activitats a l'aire lliure i quan fan activitats de tipus més pràctic

➡ **7 de cada 10** infants perceben que no disposen de prou autonomia personal o capacitat de decidir en el seu entorn escolar

6. Participar en les decisions de l'escola i canviar les maneres d'aprendre

"Jo sí que no treballaria mai amb llibres perquè és molt avorrit" (Estel, 11 anys, La Salut, Gràcia)

"Ara fem servir les *tablets* a castellà i és més divertit i aprenem igual" (Mar, 11 anys, Gràcia)

"Ens agradaria poder fer coses més visuals, més imatges, més vídeos" (Arnau, 11 anys, Montbau, Horta-Guinardó)

Tots els esforços en la direcció de repensar els mètodes d'aprenentatge (que són molts) estan alineats amb el que demanen els infants i impactarà positivament en la seva satisfacció amb l'àmbit escolar

8

La insatisfacció dels infants amb la quantitat d'hores d'estudi i el poc temps que tenen per jugar i fer activitats en família, impacta en la seva satisfacció amb la vida escolar

☞ La meitat dels nens i nenes (52%) no estan prou satisfets amb la quantitat de temps lliure que tenen.

☞ El 71% dels infants dedica un mínim de 5 dies a la setmana a fer els deures i estudiar

“Pasamos más tiempo en clase que en el patio y luego dicen que tenemos que trabajar más (...) Somos niños, tenemos que jugar más” (David, 11 anys, La Marina de Port, Sants-Montjuïc)

“Al cole (hi) estem 8h i es gasta molt temps i després a sobre et posen deures. No hi ha prou temps al cole? S'està fent malament!” (Tiago, 11 anys, L'Antiga Esquerre de l'Eixample)

Cal preservar espais en família i de joc perquè quan els infants es relaxen, parlen i s'ho passen bé amb la família i quan juguen a l'aire lliure estan més satisfets amb cadascun dels aspectes de la seva vida i amb la vida en global